

Nelaimingų atsitikimų, susijusių su sunkių krovinių vežimu, prevencija (1)

Sauga keliuose yra Europos Sąjungos transporto politikos prioritetas. Nors tai yra bendra valdžios institucijų, įmonių ir apskritai visos visuomenės pareiga, vadovaujančio vaidmens turėtų imtis transporto sektoriaus įmonės bei jų darbuotojai. Šiame informaciniame biuletenyje pateikiama keletas pagrindinių geros praktikos principų kelių transporto sektoriuje

Sėkmingose įmonėse saugumas keliuose yra sudėtinė kokybės politikos dalis

Europos Sąjungoje kasmet nelaimingų atsitikimų keliuose metu žūsta apie 800 sunkvežimių vairuotojų, ir jų profesija darosi labai pavojinga (2). Visi darbuotojai, įskaitant tuos, kurie dirba krovinių pervežimo srityje, turi teisę į saugų bei sveiką darbą.

Nelaimingi atsitikimai taip pat turi įtakos įmonės išlaidoms: įmonių, kuriose laikomasi saugos keliuose politikos, veiklos kaštai mažesni. Be to, nelaimingi atsitikimai keliuose, įvykstantys vežant sunkius krovinius, daro neigiamą įtaką įmonės įvaizdiui bei mažina visuomenės pritarimą krovinių vežimui keliais.

Dėl visų šių priežasčių transporto įmonės turi tvirtai įsipareigoti mažinti rizikas, su kuriomis susiduria vairuotojai.

Veiklos saugos aspektai

Europos saugos ir sveikatos politika apima rizikos vertinimą ir prevencijos priemonių įgyvendinimą, suteikiant prioritetą rizikos šalinimui jos atsiradimo šaltinyje. Šie principai turi būti taikomi ir saugos ir sveikatos prevencijos plano, apimančio transporto priemones ir įrangą, veiklos planavimą ir personalą, įgyvendinime. Veskite nelaimingų atsitikimų apskaitą. Nelaimingi atsitikimai gali būti analizuojami kaip sudėtinė rizikos vertinimo dalis, padedanti nustatyti, kokių veiksmų geriausia imtis.

Prevencijos plane turi būti numatyta:

- Įmonės saugos pareigūno skyrimas;
- Konsultavimosi su darbuotojais ir vidinio komunikavimo sistema, suteikianti galimybes darbuotojams pateikti savo siūlymus ir pastabas;
- Darbuotojų, ypač vairuotojų, mokymas;
- Priemonės, užtikrinančios, kad atsižvelgiama į kiekvieno darbuotojo saugos keliuose laikymąsi;
- Sunkvežimių ir kitos įrangos priežiūra;
- Kelių eismo teisės aktų ir greitkelių kodeksų, įskaitant reikalavimus, susijusius su tachografais ir vairuotojų darbo laiku, laikymasis;
- Specialios kelių transporto direktyvos ir nuostatai, įskaitant priemones, reguliuojančias vairuotojų darbo laiką, įrašymo įrangą, transporto priemonių apžiūrą ir vairuotojo pažymėjimus.

Saugos aspektai verslo sprendimuose

Įmonės taip pat gali įtraukti saugos aspektus į verslo sprendimus, pvz.:

- Užtikrinkite, kad klientai žino apie jūsų saugos keliuose įsipareigojimus ir skatinkite juos labiau domėtis sauga keliuose. Venkite daryti bet kokias nuolaidas, kurios gali turėti didelės įtakos saugai keliuose, pvz., vairuotojų darbo laiko pakeitimai, laukimo laiko pakeitimai, susitarimai dėl sunkvežimių perkrovimo.
- Įtraukite saugos procedūras į kitas verslo sritis, pvz., kokybės sertifikavimas, marketingo rėmimas ir gaukite iš to komercinės naudos.

Bendradarbiavimas su vietos valdžios institucijomis

Transporto įmonės gali pademonstruoti savo politikos laikymąsi, nustatydamos standartus darbuotojams bei paskatindamos saugos gerinimą tose vietovėse, kuriose yra įkurtos įmonės.

Bendradarbiaukite su vietos valdžios institucijomis dėl saugos plano patvirtinimo arba pagerinimo, kuriame gali būti atskiras skyrius dėl saugos vietos keliuose. Imkitės iniciatyvos ir išskirkite problemas arba pateikite pasiūlymus dėl galimų saugos pagerinimų.

Galima pasinaudoti vairuotojų turima patirtimi apie įvairias problemas, kviečiant juos dalyvauti darbuose gerinant kelių sistemas, ženklus ir signalus, teikiant informaciją visuomenei ir mokant jaunimą.

GEROS PRAKTIKOS ATMINTINĖ DARBDAVIUI

- Parenkite rašytinę saugos politiką ir instrukcijas savo vairuotojams ir savarankiškai dirbantiems vairuotojams, kuriuos jūs samdote;
- Pasirūpinkite, kad pagal reikalavimus saugos diržai būtų įrengti tiek vairuotojams, tiek kiekvienam keleiviui, važiuojančiam transporto priemonėje;
- Pirkite transporto priemones, kuriose įrengta geriausia saugos įranga, pvz., saugos diržai ir oro pagalvės, saugos ekranas už vairuotojo sėdynės, geri stabdžiai, krovinių saugos įranga, „aklosios dėmės“ pašalinimo įranga ir t.t.;
- Nustatykite tinkamą transporto priemonių priežiūros tvarką;
- Parenkite tokius darbo grafikus, kad vairuotojai turėtų pakankamai laiko laikytis greičio apribojimų ir stenkitės nevažinėti piko valandomis. Jei yra įtaisyti greičio ribojimo prietaisai, stebėkite, kad jie nebūtų sugedę;
- Sudarydami darbo grafikus, atsižvelkite į meteorologines ir kitas galimas nepalankias sąlygas;
- Numatykite saugius maršrutus, geriausiai greitkeliais;
- Stebėkite ir kontroliuokite vairuotojų darbo laiką, laikydamiesi rekomenduojamų saugių apribojimų ir teisės aktų reikalavimų;
- Krovimo darbai sukelia nuovargį. Jei įmanoma, organizuokite, kad iškrovimo darbus atliktų kitas apmokytas personalas, bet ne vairuotojai. Suplanuokite laiką poilsui tiems vairuotojams, kurie turi ir vairuoti, ir atlikti krovimo darbus;
- Įdėkite tinkamus vairuotojus. Tikrinkite jų vairuotojų pažymėjimus. Patikrinkite, ar jie tinkami vairuotojo darbui;
- Užtikrinkite, kad vairuotojai yra apmokyti saugaus vairavimo praktikos, sunkvežimio saugos patikrinimo, teisingo saugos įtaisų naudojimo, saugaus krovinių krovimo. Suplanuokite papildomus mokymus ir reguliarią informavimą;
- Parenkite aiškias alkoholio ir kitų medžiagų vartojimo kontrolės procedūras;
- Užtikrinkite, kad mobilūs telefonai yra naudojami tinkamai;
- Jūsų saugos programos dalimi turi būti vietiniai (jūsų įmonėje) parengti susitarimai ir kodeksai dėl saugos keliuose. Prisidėkite prie jų rengimo;
- Jei samdote vairuotojus, kurie darbui naudoja nuosavas transporto priemones, nurodykite standartus, kurių turi būti laikomasi: transporto priemonės priežiūros, saugos, saugos diržų naudojimo, mokymo, patirties ir pan. Dažnai jūs tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuosite vairavimo grafikus, maršrutus ir t.t.

(1) N.B. Šiame informaciniame biuletenyje nekalbama apie reikalavimus pavojingų krovinių vežimui

(2) CARE Europos duomenų apie nelaimingus atsitikimus keliuose bazė

Sunkių krovinių vežimui naudojamų transporto priemonių vairuotojai yra ir geri saugos keliuose profesionalai

Nelaimingi atsitikimai, susiję su sunkių krovinių vežimo transporto priemonėmis, gali turėti labai sunkias pasekmes

Nuo jūsų, profesionalaus vairuotojo, dėmesingumo arba elgesio dažnai priklauso jūsų paties ir kitų kelių eismo dalyvių saugumas. Jūs irgi privalote bendradarbiauti su savo darbdaviu sveikatos ir saugos klausimais. Ilgalaikis tikslas yra pašalinti visus sunkių ir mirtinų nelaimingų atsitikimų šaltinius Europos keliuose. Jūsų kaip vairuotojo, vaidmuo labai svarbus, todėl elgtis turite atsakingai.

Atsakingas dalyvavimas kelių eisme reiškia:

- Galimų rizikos situacijų numatymą tam, kad galėtumėte tinkamai reaguoti;
- Galėjimą tinkamai reaguoti į pavojingas situacijas arba tuos atvejus, kai įvyksta nelaimingas atsitikimas;
- Neagresyvų, atsargų vairavimo stilių, pagarbų, mandagų ir dėmesingą elgesį kitų eismo dalyvių atžvilgiu; net ir tais atvejais, kai jie klysta.

Tokie įsipareigojimai padės užtikrinti jūsų paties saugą ir sumažins stresą bei pademonstruos jūsų profesionalumą.

© www.freefoto.com

Atidus ir profesionalus vairavimas

Planuodamas kelionę, atsižvelkite į saugą. Kur galima, pasirinkite mažiausiai varginančius ir mažiausiai pavojingus maršrutus, geriausiai greitkeliais.

Jei negalite išvengti važiavimo intensyvaus eismo (perkrautais) keliais, stenkitės vengti piko valandų, tinkamai suplanuodami pertraukas bei laiką poilsiui.

Laikykitės saugaus atstumo nuo priekyje važiuojančios transporto priemonės. Pasirinkite greitį, atsižvelgdami į kelią, eismo intensyvumą, matomumą ir meteorologines sąlygas.

Greitkeliuose prieš persirikiuojant į kitą eismo juostą, visada parodykite tinkamą signalą, nepateikite staigmenų už jūsų važiuojantiems vairuotojams. Jei eismas neintensyvus, o jūs ketinate atlikti ilgai trunkantį manevrą, pasistenkite nesudaryti kliūčių iš paskos jūsų važiuojantiems vairuotojams, norintiems jus aplenkti, jei tai būtina.

Mažesniuose keliuose, jei už jūsų susidaro automobilių virtinė, leiskite jiems jus aplenkti.

Būkite dėmesingi labiausiai pažeidžiamiems eismo dalyviams, ypač gyvenamosiose zonose: dviratiniams, pėstiesiems, vaikams ir pagyvenusiems žmonėms.

GEROS PRAKTIKOS ATMINTINĖ VAIRUOTOJUI

- Laikykitės saugos instrukcijų;
- Visada naudokitės saugos diržais. Kitus žmones galima vežti tik tuo atveju, jei kiekvienam asmeniui yra įrengti saugos diržai; visada laikykitės saugaus greičio ir jo apribojimų. Mažinkite greitį atsižvelgdami į meteorologines sąlygas;
- Jei pavargote, nevairuokite. Darykite reguliarias pertraukas. Išlipkite iš kabinos ir įkvėpkite gryno oro. Nenaudokite skatinamųjų priemonių nuovargiui įveikti;
- Visada atsižvelkite į eismo sąlygas ir laikykitės darbo laiko reikalavimų;
- Pasirinkite tinkamą sėdėjimo padėtį, kad sėdėtumėte kaip galima tiesiau ir naudokitės galvos atrama. Tai padės jums išvengti kaklo sužalojimų avarijos atveju;
- Susipažinkite su savo vairuojamos transporto priemonės priežiūros procedūromis ir užtikrinkite, kad ji visada yra geros būklės. Ar švarūs langai ir veidrodžiai? Ar geros padangos, stabdžiai, valdymas ir šviesos?
- Nevairuokite išgėręs alkoholio arba vartojęs kitų medžiagų; jei geriate vaistus, jie gali turėti įtakos vairavimui. Laikykitės vaistų vartojimo instrukcijų, kilus abejonėms, kreipkitės į gydytoją;
- Atminkite, kad rūkymas vairuojant gali sukelti mieguistumą dėl anglies dvideginio, pakeičiančio kabinoje deguonį ir didinančio anglies monoksido kiekį vairuotojo kraujyje;
- Nenaudokite suskystintu kuru arba anglimi kūrenamų šildytuvų arba viryklų kabinoje, nes anglies monoksidas gali sukelti mirtį;
- Iš kabinos lipkite atsargiai, ypač jei blogas matomumas arba jūsų kojų raumenys pavargę;
- Užtikrinkite, kad vežamas kroviny pasiskirstytas tolygiai ir saugiai pritvirtintas. Pats laikykitės saugaus darbo su krovinių taisyklių, pvz., kad išvengtumėte krovinių užvirtimo ant jūsų rizikos;
- Pasirūpinkite, kad kabinoje nebūtų nepritvirtintų daiktų, kurie stabdant gali išlėkti ir jus sužeisti;
- Gulimosiose vietose besilsintys kiti vairuotojai turi būti saugiai prisitvirtinę;
- Užtikrinkite, kad matomumo nebloginą ant langų kabantys pakabukai bei lipdukai ir pan.;
- Nestatykite sunkvežimio ar priekabos ten, kur jie galėtų trukdyti eismui arba blogintų matomumą kitiems vairuotojams arba pėstiesiems. Užtikrinkite, kad ėmėtės priemonių, apsaugančių transporto priemonę nuo pajudėjimo iš stovėjimo vietos;
- Reguliariai ir sveikai maitinkitės.

Tolimesnė informacija

Agentūros tinklapyje adresu <http://osha.eu.int/>. Agentūros tinklapyje yra pateiktos nuorodos į valstybių narių tinklapius, kuriuose galite rasti nacionalinių DSS teisės aktų, kodeksų ir rekomendacijų.

Europos teisės aktus ir direktyvas galite rasti Eurolex duomenų bazėje adresu <http://europa.eu.int/eur-lex/>. Direktyvos nėra taikomos tiesiogiai. Jos yra perkeliamos į kiekvienos valstybės nacionalinę teisę ir įgyvendinamos pagal šių valstybių teisinę sistemą. Ten, kur direktyvoje nustatyti minimalūs reikalavimai, valstybės narės gali taikyti papildomus reikalavimus. Daugelis jų parengia papildomų rekomendacijų bei praktikos kodeksų.

ES Komisijos Energetikos ir transporto direktoratas http://europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/index_en.html